

A HALÁL HABOZÁSA

Krónikás ének 1966 karácsonyán

Karácsonykor negyvennyolc óra béke.
 Újévkor negyvennyolc óra béke.
 A dzsungel sűrűjében csönd sűrűsége;
 csak madárdal, állatok hívószava, végre, végre!
 Nem csattog állig felfegyverzett veszedelem;
 fölemelheti fejét bujdosásából a szerelem;
 kihülhet az áttüzesedett géppisztoly;
 nem kell az őserdőt rágni, melegen
 kerülhet a tálba az étel;
 megpihenhet a keserűen vibráló mandulaszem;
 a harcos számot vethet, megmosdva, tiszta fekhelyen
 sebeivel, halottaival, életével.

Az elvedult, kifulladt
 szív megnyugodhatna, de ahhoz
 nem ilyen röpítő,
 alig kilencvenhatórás pihenő
 kellene, hanem egy szabad jövő;
 igazi szabad nyugalom,
 s magának házat építő, hazát építő,
 tiszta földű, morajtalan égboltú béke!
 Monszonnal mosdó, gyógyultan kitérülő félsziget,
 ezerszer sokezerórás tűzszünet;
 százados elvérés helyébe
 örömtűzek
 szárnyán fölszálló háború-vége!
 Ó, hihetetlen békesség,
 éppen csak megmutatod magad;
 folyó vagy, mely a hegyekből
 vizes-szakállasan leszakad,
 hogy a mocsarat, viszkető szűnyograjokat
 partizánfiad a pillanat
 tündöklésében feledhessék.
 De nem! lábadozó sebesült vagy te, kurta békesség,
 úgy lépsz, mint egy szikár, fekete, félkarú,
 rettenetesekeket éneklő vendég.
 A világ-karácsonyfa alatt
 megállsz, leteszed viselhetetlen fájdalmadat.
 A szeretet-napi fények alatt,
 mit mondhatsz te, üszköshomlokú, perzselthajú,
 mit mondhatsz, míg aknaszilánkként mozdul
 melledben a háború?
 A fuldokló gyertyák
 furcsán verdeső angyalhajak,
 haj, de nem illenek tehozzád,
 míg a csontvádrészvényes Jenki urak
 nagy garral egyre ontják
 öldöklő ajándékukat
 a golyót, a gázt meg a bombát.

Mondd hát,
rikoltsd hát,
a százesztendőös balladát,
hogyan jöttek tigris-idegenek,
francia, japán, amerikai katonák,
— tigris-idegenek e gazella hazába,
mely a tengerre, mintha
inni szökött volna le Ázsiából,
hogy aztán itt maradjon vérezen, térdre-bukva...

Mondd hát, rikoltsd hát
a százesztendőös balladát,
hogyan lett bűvő gazella-fiakból
hökkenítő, váratlan leopárd;
ianknak feszülő, nagyerejű, bosszuló elefánt;
szabad sas, mely a homályló, idegenek
felhőzte boldogtalan eget
villámos szívvel vívja
sistergő fészke felett.

Karácsonykor negyvennyolc órát;
újévkor negyvennyolc órát;
— nem ennyi békesség kell teneked,
kiálts, ballada-mondó ország!
Kíáltsd, hogy a dzsunael felett megállna,
rikácsolna a nap, a lobogó aranypáva;
s mint egy vonuló lányserég,
sétálgatna a rizstöld, millió halovány meztlába
ujjongva gázolná a
csacsogó, áramló vizeket;
a hegyoldal, az erdők tömött zöldje
gyönyörűszépen gőzölögne;
az elesett
bambuszkunyhó csattogva talpraszökne;
kelj föl és járj! — hallanák az ígét
félholtra korbácsolt utak;
a városok a rettenés napjai után
teleszivhatnák nevető néppel hatalmas mellkasukat;
s szerszám simulna végre
a kérges, fegyverekre görcsösült,
teremtteni — erős tenyérbe;
— ha a halottak közt haldokló szép rokonhoz
gyógyító gyolccsal az értelem odalépne,
hogy föllelegezne. fölülne, szertenézne
s elindulna szabad földjén haza
angyalhajú karácsony rokona,
a messiás-intésű béke.

Kiálts, ballada-mondó ország!
Újévet hívj, igaz emberi megújulást!
Lásd, tétre mozdul már a kéz, érted remeg
a szív is, igazságod segítve meg
öt ujjal illetik sebeidet
orvosaid, az élniakaró elevenek.
S mint körteremben, súlyos homlokuk holdját
népek hajtják föléd, testvérkezekkel oltják
szörnnyű lázad, negyvenkét fokos ország,
Vietnam!
— hogy ne zokogjon üszkös földeden
naponta új halálról újabb ballada,
s elzúgjon egedről a pusztulás
pilótaruhás,
feketeszárnyú arkangyala!